

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Ervditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

De duobus vltimis fructibus gloriæ, qui sunt inexpreßibilis iucunditas de
Christi humanitate, & ineffabile gaudium de Dei bonitate. Cap. LVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

Mariae Vir-
ginis bea-
tudo.

est toties de eis gaudium suum duplicabit: quia toties plus ab eis, quam à seipsis diligere cognoscet. Porro multum adhuc supereminet amor & gaudium cuiuslibet beati ad Reginam caeli, quam simul ad omnes alios tam Angelos, quam sanctos. Et hoc propter quatuor. Primò, ratione cōceptionis, quia minimus Beatus luce clarius cognoscet, quòd beata Virgo, cum sit mater Dei, plus posuit pro humana salute, quam tota rationalis creatura simul sumpta ponere potuit; considerata Filij sui dilectissimi excellentia, qui fuit instrumentum nostrae redemptionis, saluationis & glorificationis, consideratis etiam Virginis meritis, suffragijs & exemplis. Secundò, ratione compassionis, quia minimus Beatus aperte cognoscet, quòd tota natura rationalis tantum dolorem & poenam pro sua redemptione ponere non posset, quantum sola Mater Dei sustinuit, considerata dilectione, qua Filium suum intimè dilexit. Tertio, ratione glorificationis, quia tantum excedit in gloria naturam tam Angelicam quam humanam simul iunctam, quantum in magnitudine centrum suum excedit circumferentia firmamenti. Quarto, ratione dilectionis. Tantus enim est amor Virginis ad quemlibet minimum Beatum, quòd omnis amor, quo natura tam Angelica quam humana diligit in regno caelorum aliquem iam beatum, est quasi centrum ad circumferentiam firmamenti, respectu amoris, quo beata Virgo minimum diligit Beatum, considerato fontali principio, unde talis amor originem habet. Videns igitur minimus Beatus se tantum à gloriosa Virgine diligi, ac in ea propter ipsum tantam gloriam & gaudium augmentari, in illius amorem in tantum inflammatur, & in tantum de eius gloria iucundatur, quòd quoties intelligit eam in gloria semetipsum excellere, toties plus de illius gloria quam de propria gaudens, latificatur. Ex quibus omnibus rationabiliter concluditur, quòd amor & gaudium minimi Beati ad beatam Virginem, excedit amorem & gaudium omnium Beatorum adinuicem actiue & passiue spiritorum.

De duobus vltimis fructibus gloriae, qui sunt inexpressibilis iucunditas de Christi humanitate, & ineffabile gaudium de Dei bonitate. Cap. LVIII.

Veni de Libano sponsa mea, veni de Libano, veni, coronaberis. Tertius proinde fructus aeternae vitae concernens tam animam quam corpus, qui est undecimus inter fructus ligni vitae in statu glo-

rit, est iucunditas inexpressibilis de Christi humanitate. Amor enim & gaudiū, quod de Christi humanitate minimus habebit Beatus, excedit omnem amorem & gaudium, quod ex inuicem habebunt omnes Beati, amoris fonte considerato in Christo, vnde talis amor & tale gaudium originem habet.

Iucunditas
de Christi
humani-
tate.

Ad cuius euidentiam sciendum, quod Iesum Christum electi in celo tripliciter contemplabuntur, scilicet glorificatum, honoratum, & coronatum, iuxta illud Psalmistæ: *Gloria & honore coronasti eum*, &c. Nam gloria propriè est in Christo ad creaturas intellectuales & rationales, quam scilicet communicat omnibus Beatis, sicut in sua passione prius omnibus æternam vitam promeruit. Et quamuis sibi ipsi, secundum communem opinionem Doctorum, non meruit glorificationem animæ suæ, scilicet præmium substantiale, quia anima Christi non fuisse in principio creationis ad vñionem diuinam idonea, nisi fuisset beatissima & deiformissima, quod quidem fit per influentiam gloriæ, & ideo gloria in anima Christi præcessit omnia merita propter summam dignitatē, quæ fuit in anima Christi in sua creatione propter eius vñionem ad Verbum. Meruit tamen sibi ipsi glorificationem corporis excellentissimam, tam in agendo, quam in patiendo, vt sic simul esset comprehensor propter suam dignitatem, partim existēs in statu gloriæ, & viator propter nostram necessitatem, partim existens in statu miseriæ. In eo, inquam, statu, in quo pro nobis mereri possit & satisfacere. Non enim solum pro nobis satisfecit, sed vtramque gloriam, tam corporis scilicet quam animæ promeruit nobis. Animæ, inquam, vt gloriæ lumen induat, & Deum trinum & vñum ad fruendum veraciter comprehendat. Corporis autem, vt multo plus quàm sol septemplex fulgens, in gloria luceat sicut lux septem dierum. Et quamuis omnes Beati, scilicet tam iustorum animæ, quam Angelicalem induēt claritatem, excellēt tamen corporis Christi claritas, sicut noctem tenebrosam excellit dies clarissima. Et inde dicitur in Apocalysi, quod illa ciuitas nō eget sole neque luna, vt luceat in ea. Nam claritas Dei illuminabit eam: & lucerna eius est Agnus. O quanta igitur gloria fulgebit anima eius superbenedicta. Et vtrāque gloriā meruit nobis æternaliter communicandam. Ex qua nimirū gloria Christi communicata provenit ei honor ab omnibus Beatis, qui scilicet honor, secundum Alexandrum de Hales, est protestatio præminentia in aliqua exhibitione illi qui honoratur.

Christum
contempla-
ri in celo
trifariam.
Psal. 2.

Apoc. 21.

Oo

Hæc

Hæc autem exhibitio est amor, qui Christo homini ab omnibus Beatis in regno calorum exhibetur: qui tantus est, quòd si statueretur ad partem vnam, omnis amor, quo se inuicem diligunt omnes creatura beata, inter eos etiam computando virginis Mariæ dilectionem, quam ipsa spirat in omnes, & omnes in eam, non posset attingere gradum amoris, quem minimus Beatus spirat in Christum Iesum. Et hoc propter quatuor rationes. Primò, ratione donatiõis, quia clarè cognoscet, quòd omnes Beati simul iuncti, non tantum pro sua salute posterunt, nec ponere potuerunt, quàm solus Christus, qui corpus & animam liberaliter exposuit pro sua redemptione, & spiritali educatione. Secundò, ratione passionis, quia manifestè sciet, quòd omnes Beati non sustinuerunt, nec sustinere potuerunt tantum dolorem interiore & exteriori pro sua redemptione & reparatione; quàm solus Christus, Cuius dolores tantæ magnitudinis & multitudinis extiterunt, quòd apud Angelicam & humanam intelligentiam infinitè meritò reputari possent, prout latius patuit superius. Tertio, ratione suæ beatitudinis, quia Christus, in quantum homo, quasi in infinitum excedit omnes Beatos simul iunctos in ipsa beatitudine: & quanto plus eum videt beatum, tanto plus diligit eum. Quarto, ratione suæ dilectionis. Tota namq; dilectio, qua se mutuò diligunt omnes Beati, respectu amoris illius, quo Christus, in quantum homo, minimè gloriosum diligit, est quasi centrum ad circumferentiã cæli, ipso fonte considerato, de quo talis amor originè habet. Ex qua nimirum dilectione pro quolibet Sancto Christus ineffabiliter multiplicat gaudium suum. Et inderam avidus animarum zelator erat, quòd pro vna anima saluanda potius elegisset iteratò subire Crucis horrendum supplicium, quàm, quantum in ipso fuit, eam descendere permisisset in infernum. Videns igitur minimus gloriosus à Christo se tantum diligi, inardescit ad eò in amorem reciprocum, quòd quanto illum plus quàm seipsum intelligit gloriosum, tanto plus eum diligens, magis de eius gloria, quàm de propria iucundabitur. Ex quibus patet, quòd hæc quatuor, donatio, passio, beatitudo, & dilectio erga Sanctos exhibita, sunt Christi gloria, quam Beatis omnibus communicat. Amor autem omnium Beatorum ad Christum conceptus ex consideratione prædictorum, est honor omnium illorum ad Christum: quem honorem viscerosè dilectionis etià Angelici spiritus Christo mediatori fidelissimo iugiter exhibent. Nam tanta vis dilectionis eorù metibus est inserta, quòd pro Christi glo-

Amor Beatorum ad Christum.

Zelator Christus animarum.

si gloria & honore libenter etiam mori voluissent, si eis possibile fu-
 isset. Hinc dicitur in Apocalypsi: *Et non dilexerunt animas suas usque* Apoc. 12.
ad mortem, id est, sic dilexerunt Christum Deum, quod licet mortales
 non essent, sibi tamen necessarium existimarent propriæ vitæ non par-
 cere pro diuinæ dilectionis feruore. Quartus denique fructus concer-
 nens tam animam quam corpus, qui & duodecimus est. Bonitas dicitur.
 id est, gaudium de Dei bonitate in sua natura perfecte cognita ab
 intelligentia, & de glorioso actu amoris diuini inspirato continet in Deo:
 quæ duo in æternū homini glorificato comunicabuntur. Licet enim in-
 effabili gaudio de propria substantiali gloria futuri sunt pleni, tamen
 incomparabiliter amplius de eo gaudebunt, quod Deum omni creature
 tam incomprehensibile videbunt, quam de illo quod de Deo compre-
 hendunt. Et hoc erit tertium, scilicet quo videbunt Christum corona-
 tum. Nam corona tum propter signum gloriæ, tum quia debetur fi-
 lio regis, tum propter circulum in quo perficitur, infinitam deitatis
 substantiam significat, qua per personale vnionem Christus Dei Filius
 coronatur, quia qualis Pater, talis Filius, immensus, increatus, æternus.
 Et hic Deus trinus & vnus in essentiale præmium datur animæ beatæ.
 Nam tres potentias habet anima, tanquam fundamenta bonis omni-
 bus spiritualibus, tam gratiæ quam gloriæ, subternenda, à quibus eli-
 ciuntur tres actus in vita gratiæ, quibus in præmium dantur tres actus
 gloriæ. Primus actus est credere, assentiendo summæ veritati propter
 se, & super omnia, per quem gratificatur intelligentia: cui scilicet actui
 datur in præmiū in vita gloriæ clara visio infallibilis veritatis in per-
 fecta intelligentia, admirabilis excellentiæ Dei cognitiæ in sua natura,
 qua scilicet intellectus eleuatur ad Deum clarè videndum sicuti est: &
 tunc efficitur anima deiformis. Secundus actus est sperare, immitendo
 summæ bonitati, largitati, &c. propter se & super omnia, per quæ gra-
 tificatur memoria: cui datur in præmium tertiū vel possessio, per quam
 propter meritum spei memoria beatificatur in secura possessione in-
 amissibilis dignitatis, ita quod anima perfecte securatur de retentionis
 prædictæ perpetuatione. Tertius actus est diligere, cōplectendo sum-
 mam bonitatem propter se, & super omnia: per quem gratificatur vo-
 luntas, cui datur in præmium immensa delectatio quædam infastidi-
 bilis bonitatis. Et hi tres actus in patria sunt omnino coniuncti & an-
 nexi. Nā qui perfecte videt, etiā perfecte habet & amat. Deniq; ex visi-
 one beatifica tanta dilectio cuiuslibet Sancti respirat in Deum trinum
 & vnum,

& vnum, quod si ex vna parte poneretur amor Iesu, in quantum homo, & etiam omnium Beatorum, quae inter se spirant, & ex alia parte amor, quae minimus Beatus spirat in Deum, illius amor ineffabiliter excederet: quia talis amor est vnus de tribus principalibus actibus glorię substantialis. Ad quod etiam duae causae principales assignari possunt. Prima, quia quilibet Beatus, a summo Deo cognosceret se solummodo beatificari, & amplius diligi, quam sit omnis alius amor ab omnibus Beatis mutuo spiratus. Secunda causa, erit cognitio diuinę fidelitatis in in creatione, recreatione, corporis & sanguinis administratione, glorię futurę preparatione, in sustinendo peccantem promouendo expectando continentem, reuocando resipiscentem, suscipiendo penitentem, proficientem, complectendo contemplantem, & beatificando perseverantem.

De virtute temperantię, ac duplici temperantiã: de quatuor quoque gradibus virtutis temperantię: Et de continentia.

Cap. LIX.

Intruduxit merex in cellaria sua. Cant. 1. Quae nimirum cellaria continent omnes thesauros internae dulcedinis, & diuinę contemplationis, quamuis & ipsa contemplatio, quae secundum Basilium, est cordis illuminatio, apotheca Spiritus sancti, mentis iucunditas, hortus deliciarum, paradus amoenae suauitatis, lux & pax serena tranquillitatis, merito, secundum Originem, cella omnium charismatum plenitudine referta censeri debeat. Nam contemplatio veritatis intima; splendor est totius animae. Est enim cella aromatica, virtutum odore resperfa; cella vnguetaria charismatum spiritualium vnctiõne referta; cella olearia, pinguedine gratiæ copiose saginata; cella thesauraria, caelestium deliciarum thesauro dilatata; cella aquaria, aqua sapien-
tię salutaris irrigata; cella balsamitica, spiritualium delectationum & suauitatum delitiosè imbuta; cella vinaria, amore dulcissimo & celi gaudio gloriosè inebriata. Omnes enim isti thesauri spiritus, cum cellis suis securè conseruantur in vniuersali apotheca virtutis temperantię quatuor cellarijs distinctis adornata, quae sunt castitas, respectu venerorum; sobrietas, respectu alimentorum; modestia, respectu dictorum & factorum; paupertas, respectu rerum exteriorum. De quibus per ordinem disserendo, primò de virtute temperantię videamus. Est enim temperantia, secundum Augustinum, affectio cohibens appetitum
ab his

Tempe-
rantia.